

**ONTWERP
RAADSVOORSTEL**

zaaknummer: 612951

Onderwerp:	Lokale Klimaatadaptatie Strategie Gemeente Zutphen 2024 - 2028
Programma:	2. Wonen en leefbaarheid

Forum:	Beeldvormend	
Portefeuillehouder	Sjoerd Wannet	
Inlichtingen bij:	Bade, Dagmar	
	Tel: 0620740254	E-mailadres: D.Bade@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Ruim
Programmabegrotingswijziging:	Nee
Programmabegrotings- wijzigingsnummer:	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:
de bijgaande Lokale Klimaatadaptatie Strategie Gemeente Zutphen 2024 – 2028 vast te stellen.

Inleiding

Het klimaat verandert en ook in de gemeente Zutphen hebben we steeds vaker te maken met wateroverlast, hitte en droogte. Deze weersextremen kunnen leiden tot schade, onveilige situaties en gezondheidsproblemen. De Lokale Klimaatadaptatie Strategie Gemeente Zutphen 2024 – 2028 beschrijft hoe we als gemeente toewerken naar een klimaatbestendig Zutphen in 2050. Door de fysieke leefomgeving en ons gedrag aan te passen kunnen we beter omgaan met de weersveranderingen die nu al plaatsvinden en zijn we voorbereid op wat ons nog te wachten staat. Met de Lokale Klimaatadaptatie Strategie verankeren we klimaatadaptatie in beleid en bieden we kaders en richtlijnen voor de uitvoering. Ook geeft het invulling aan de opgave van het landelijke Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA).

Beoogd effect

Het uiteindelijke doel is dat iedereen op een veilige en prettige manier kan blijven wonen, werken en verblijven in de gemeente Zutphen onder alle weersomstandigheden. Om dit voor 2050 te bereiken zijn in de Lokale Klimaatadaptatie Strategie de volgende ambities opgenomen:

1. tijdens hevige neerslag is er ruimte voor regenwater en leidt dit niet tot onveilige situaties of schade aan gebouwen en infrastructuur;
2. op warme dagen is verkoeling altijd dichtbij en er zijn voldoende groene en schaduwrijke routes en verblijfplekken waar mensen naartoe kunnen;
3. bij langdurige droogte fungeert de bodem als buffer en blijven grondwaterstanden op peil.

Argumenten

1.1. Klimaatadaptatie is belangrijk voor het realiseren van een toekomstbestendige gemeente.

We hebben nu al vrijwel jaarlijks te maken met wateroverlast, hitte en droogte en de verwachting is dat dit in de toekomst verder toeneemt. Deze weersextremen hebben grote impact op de leefomgeving en leefbaarheid. Veel neerslag kan bijvoorbeeld leiden tot onbegaanbare wegen waardoor hulpdiensten gehinderd worden, hittestress veroorzaakt allerlei gezondheidsproblemen en door aanhoudende droogte kunnen (drink)-watertekorten ontstaan. De gevolgen van klimaatverandering zijn voor iedereen in meer of in mindere mate voelbaar. Klimaatadaptatie is dan ook onmisbaar voor het realiseren van een toekomstbestendige gemeente.

1.2. De Rijksambitie voor klimaatadaptatie vraagt om een lokale uitwerking.

Klimaatadaptatie is een opgave die grotendeels lokaal moet worden uitgevoerd. Gemeenten kunnen de openbare ruimte aanpassen en het goede voorbeeld geven, maar ook inwoners stimuleren om maatregelen te treffen in hun eigen huis of tuin. Daarnaast vraagt klimaatadaptatie om maatwerk. Op iedere locatie moet worden gezocht naar passende oplossingen. Dit is afhankelijk van allerlei lokale factoren, zoals het bodem- en watersysteem, de ruimtelijke inrichting en de demografische kwetsbaarheid van een gebied. Lokale kennis en een lokale aanpak voor klimaatadaptatie zijn daarbij essentieel.

1.3. Een concrete strategie voor klimaatadaptatie is nodig om richting te geven aan de grote opgave om de gemeente klimaatbestendig te maken.

De Lokale Klimaatadaptatie Strategie biedt de benodigde handvatten om de gemeente Zutphen in de komende jaren klimaatbestendiger in te richten. In de strategie staat hoe we de impact van wateroverlast, hitte en droogte verkleinen en hoe we de gemeente leefbaar houden. Het formuleren van concrete ambities en doelstellingen in de strategie helpt bij het prioriteren van de uitvoering en het monitoren van het beleid. Klimaatadaptatie is een langdurig traject. In de gemeente Zutphen wordt al volop gewerkt aan klimaatadaptatie, maar om in 2050 klimaatbestendig te zijn is een versnelling in de uitvoering nodig. De strategie vormt hiervoor het fundament.

1.4. De Lokale Klimaatadaptatie Strategie maakt inzichtelijk waar zich knelpunten bevinden op het gebied van wateroverlast, hitte en droogte.

De stresstesten voor wateroverlast, hitte en droogte die zijn opgenomen in de strategie laten in een oogopslag zien wat de gevolgen van klimaatverandering voor de gemeente Zutphen zijn en waar de grootste knelpunten worden verwacht. De bijbehorende kaarten vormen daarmee een belangrijke basis voor de aanpak en uitvoering van klimaatadaptatie. Doordat de stresstesten iedere paar jaar worden geactualiseerd geeft het tevens een beeld van de effectiviteit van het beleid.

1.5. Door het vaststellen van de Lokale Klimaatadaptatie Strategie kan klimaatadaptatie beter worden geborgd in projecten en beleid.

Het vaststellen van de Lokale Klimaatadaptatie Strategie maakt klimaatadaptatie minder vrijblijvend. De ambities, doelstellingen en ontwerpprincipes dienen bijvoorbeeld te worden toegepast op projectniveau. Ook kan aan de hand van de ambities en doelstellingen een vertaalslag worden gemaakt naar (toekomstige) borgingsinstrumenten zoals de Omgevingsplannen. Op die manier is klimaatadaptatie beter geborgd in gemeentelijke instrumenten en wordt klimaatadaptief handelen nog meer vanzelfsprekend.

Kanttekeningen

1.1. Klimaatadaptatie legt een beslag op de fysieke ruimte.

Door verstedelijking en verdichting neemt de druk op de (openbare) ruimte toe. De vraag naar ruimte is groot en vaak conflicterend. Ook klimaatadaptatieve maatregelen zoals vergroenen en waterberging vragen om ruimte. Daarnaast kunnen de ambities voor klimaatadaptatie invloed hebben op ambities uit andere beleidsvelden (en vice versa). Zo kan het aanplanten van bomen resulteren in minder zonlicht op zonnepanelen op daken. Bovendien betekenen de doelstellingen voor klimaatadaptatie iets voor de financiële haalbaarheid van projecten en grondopbrengsten bij nieuwbouw.

1.2. Klimaatadaptatie is een complexe opgave dat raakt aan vele beleidsvelden en actoren.

Klimaatadaptatie is een thema dat niet op zichzelf staat. Het is een opgave die moet worden uitgevoerd binnen verschillende gemeentelijke beleidsvelden. Dit gaat verder dan beleidsvelden die samenhangen met de openbare ruimte zoals groen, water en riolering. Klimaatadaptatie raakt ook aan domeinen als wonen, gezondheid en veiligheid. Daarnaast bestaat de gemeente voor meer dan de helft uit particulier oppervlak. Voor het realiseren van een klimaatbestendig Zutphen is de inzet van zowel verschillende beleidsdisciplines als de samenleving daarom cruciaal.

1.3. Na vaststelling van de Lokale Klimaatadaptatie Strategie moet een uitvoeringsagenda worden opgesteld en extra budget worden vrijgemaakt.

Na vaststelling van de Lokale Klimaatadaptatie Strategie volgt het uitwerken van een uitvoeringsagenda begin 2024. De uitvoeringsagenda wordt een meer gedetailleerd plan van wat wij de komende jaren gaan doen en welke middelen daarvoor nodig zijn. Voor een groot deel kunnen deze activiteiten bekostigd worden uit reguliere budgetten en kredieten. Mogelijk is voor bepaalde activiteiten extra budget nodig.

Financiën

— De kosten voor klimaatadaptatie worden op verschillende manieren gedekt. Door klimaatadaptatieve maatregelen zoveel mogelijk te koppelen aan geplande werkzaamheden en projecten kunnen deze kostenefficiënt worden uitgevoerd. Op die manier maken we gebruik van bestaande budgetten en kredieten uit onder andere groen, water, riolering en wegen. Sommige maatregelen ‘overlappen’ met andere gemeentelijke opgaven en worden op die manier uitgevoerd en bekostigd, zoals de aanplant van bomen vanuit het Bomenbeleidsplan en het afkoppelen van hemelwater vanuit het Watertakenplan. Voor specifieke projecten zoeken we naar de benodigde (co)financiering. Hiervoor kan bijvoorbeeld een beroep worden gedaan op provinciale subsidies (bijvoorbeeld toekomstbestendige bedrijventerreinen).

De volgende budgetten zijn in de begroting opgenomen:

Budget klimaatadaptatie: €120.000

Voor (uitvoering van) beleid: campagnes en projecten, groene gemeenschapsinitiatieven, vergroeningsmaatregelen (doorlopend)

Versnelling klimaatmaatregelen: €75.000

Voor aanleg van watertappunten en legionella bestendig maken van waterwerken (2023 - 2024)

Watertakenplan: €100.000

Voor bovengrondse maatregelen op het gebied van hemelwater (2021 - 2025)

IMPULS rijkssubsidie: €500.000

Voor het versneld uitvoeren van adaptatie-maatregelen voor wateroverlast en droogte (2023 - 2026)

Communicatie

Communicatie is een belangrijk middel om bewustwording en draagvlak rondom klimaatadaptatie te vergroten en klimaatadaptief handelen te stimuleren. Er wordt een aparte klimaatadaptatie pagina voor de gemeentelijke website ontwikkeld en er wordt actief gecommuniceerd over het thema via verschillende kanalen. We gebruiken deze kanalen niet alleen om te informeren, maar ook om inwoners te activeren om zelf met klimaatadaptatie aan de slag te gaan. Ook wordt voorafgaand aan de uitwerking van de uitvoeringsagenda een enquête opgesteld voor inwoners en worden klimaatdialogen met allerlei actoren gevoerd. Het doel hiervan is onder andere om inzichtelijk te krijgen waar de gevolgen van klimaatverandering het meest als problematisch worden ervaren. De resultaten worden meegenomen bij het opstellen van de uitvoeringsagenda.

Uitvoering

Na vaststelling van de Lokale Klimaatadaptatie Strategie wordt een Uitvoeringsagenda opgesteld. De Uitvoeringsagenda wordt een gedetailleerd plan van wat wij de komende jaren gaan doen op het gebied van klimaatadaptatie en waar, wanneer, met wie en met welke middelen we aan de slag gaan. We nemen alle soorten activiteiten mee in de Uitvoeringsagenda. We kijken dus niet alleen naar projecten en fysieke maatregelen die we als gemeente gaan realiseren, maar ook naar andere manieren om klimaatadaptatie verder te ontwikkelen en onder de aandacht te brengen in de gemeente Zutphen. Denk bijvoorbeeld aan campagnes en het verzamelen van specifieke data. Daarnaast wordt klimaatadaptatie al volop meegenomen bij gebiedsontwikkelingen, herinrichting en reconstructies in de openbare ruimte en lopen er verschillende projecten en (bewoners)initiatieven op het gebied van groen en klimaatadaptatie.

Evaluatie

Het beleid voor klimaatadaptatie is gebaseerd op de huidige situatie in de gemeente Zutphen. Voor een succesvolle implementatie is het belangrijk dat we gedurende de uitvoering goed monitoren en het beleid regelmatig evalueren en bijstellen. Aangezien de kennis over klimaatadaptatie zich continu ontwikkelt en er momenteel veel ervaring in de praktijk wordt opgedaan, heeft de strategie een doorlooptijd van 4 jaar. In 2028 brengen we opnieuw in beeld waar we staan en wat nog nodig is voor een klimaatbestendig Zutphen in 2050.

Bijlage(n) raad

612951 - bijlage 1 - Lokale Klimaatadaptatie Strategie Gemeente Zutphen 2024 - 2028

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer 612951;

gelet op artikel(en) 108 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

de bijgaande Lokale Klimaatadaptatie Strategie Gemeente Zutphen 2024 – 2028 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,